

3. Формування критичного мислення [Електронний ресурс] / На Урок – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/formuvannya-kritichnogo-mislennya-65468.html> (дата звернення : 17.05.2025);
4. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль, 2005. 160 с. (дата звернення : 17.05.2025);
5. Педагогічні інновації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 295 с.

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЯКІСНОГО УКРАЇНОМОВНОГО КОНТЕНТУ ДЛЯ НАВЧАННЯ ВЕБ-ПРОГРАМУВАННЮ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ

Мазур Анастасія Сергіївна

аспірант спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика),

Український державний університет імені М. Драгоманова

a.s.mazur@udu.edu.ua

Габрусев Валерій Юрійович

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

gabrusev@fizmat.tnpu.edu.ua

Постановка проблеми. У сучасній українській освіті спостерігається гострий дефіцит якісних україномовних матеріалів для навчання веб-програмуванню учнів середньої та старшої школи[2], що значно ускладнює формування в них цифрових компетентностей. Ця проблема стає особливо актуальною з огляду на реформування освіти в рамках НУШ та майбутній перехід до профільного навчання у 10-12 класах. Основними перешкодами є невідповідність наявних матеріалів віковим особливостям учнів, відсутність усталеної україномовної термінології, розрив між теорією та практикою, а також складність адаптації навчального контенту до швидкозмінних технологій веб-розробки, що вимагає постійного оновлення матеріалів та методичних підходів до їх викладання.

Вступ. В умовах активної діджиталізації освіти та зростаючої потреби у фахівцях ІТ-галузі, навчання веб-програмуванню стає важливою складовою сучасної шкільної програми. Особливої актуальності ця тема набуває для учнів середньої ланки освіти (5-9 класи), коли формуються базові навички цифрової грамотності та закладається фундамент для подальшої професійної орієнтації. Це особливо важливо у контексті впровадження Нової української школи (НУШ), яка передбачає інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій у всі освітні галузі та розвиток цифрової компетентності як однієї з ключових. Крім того, з 2027 року в Україні заплановано повномасштабний перехід до профільної освіти у 10-12 класах, де інформаційні технології та програмування можуть стати одним із пріоритетних напрямків. Це створює додаткові вимоги до якісної підготовки

учнів середньої ланки, які невдовзі обиратимуть свій освітній профіль. Проблематика створення україномовних навчальних матеріалів з веб-програмування ускладнюється специфікою предметної області, швидкими темпами технологічних змін та необхідністю адаптації змісту до вікових особливостей учнів [5]. На відміну від англомовного сегменту, де існує велика кількість різноманітних ресурсів, український освітній простір відчуває гострий дефіцит якісних, структурованих та методично обґрунтованих матеріалів з веб-програмування, що відповідають державним стандартам освіти.

Метою дослідження є ідентифікація ключових перешкод у розробці якісних навчальних матеріалів з веб-програмування українською мовою, орієнтованих на учнів середньої школи. Отримані результати сприятимуть розробці рекомендацій для покращення процесу створення такого контенту та підвищення ефективності навчання.

Основна частина. Аналіз наявних україномовних ресурсів для навчання веб-програмуванню в середній школі виявляє їхню обмежену кількість та часто недостатню глибину викладення порівняно з ширшим спектром та деталізацією іншомовних аналогів [3, 53-54]. Це призводить до неповного охоплення необхідного навчального матеріалу та може не відповідати сучасним вимогам освітніх стандартів України щодо вивчення інформатики. Недостатність якісних україномовних матеріалів ускладнює ефективне формування цифрової компетентності учнів середньої ланки.

Створення якісного україномовного контенту для навчання веб-програмуванню учнів середньої ланки освіти стикається з такими ключовими проблемами: мовно-термінологічні складнощі, методично-педагогічні виклики та технічні та ресурсні обмеження. Кожна з цих категорій включає в себе ряд важливих аспектів, які необхідно враховувати для успішного розв'язання задачі забезпечення україномовних учнів якісними навчальними матеріалами з веб-програмування.

Створення якісного україномовного контенту для навчання веб-програмуванню учнів середньої ланки освіти стикається з низкою мовно-термінологічних складнощів. Однією з головних проблем є відсутність усталеної та загальноприйнятої україномовної термінології у сфері веб-розробки, що призводить до використання англіцизмів без адаптації або неоднозначних перекладів, ускладнюючи розуміння матеріалу учнями. Також виникає складність в адаптації складних технічних концепцій українською мовою, зберігаючи при цьому їхню точність та глибину.

Окрім мовних питань, наявні істотні методично-педагогічні труднощі. Спостерігається недостатня кількість україномовних методичних розробок, планів уроків та практичних завдань, спеціально розроблених для навчання веб-програмуванню учнів середньої школи. Адаптація існуючих англомовних методик потребує врахування специфіки української навчальної програми та

рівня підготовки учнів, а також розробки відповідних україномовних прикладів та проєктів, що були б зрозумілими та цікавими для цієї вікової групи. Важливим аспектом є також залучення кваліфікованих україномовних викладачів-практиків, які володіють як глибокими знаннями у веб-програмуванні, так і ефективними педагогічними навичками.

Окрім зазначеного, слід враховувати технічні та ресурсні обмеження, які є перешкодою для розробки якісного україномовного контенту. Процес розробки таких матеріалів вимагає значних витрат часу та ресурсів на залучення перекладачів, методистів, програмістів та редакторів. На сьогодні спостерігається відсутність державного фінансування таких проєктів. Крім того, швидкий розвиток веб-технологій вимагає постійної підтримки актуальності навчальних матеріалів, а також необхідності створення та підтримки україномовних онлайн-платформ та інструментів для забезпечення доступності та зручності навчання.

Висновки. Наразі україномовні ресурси для навчання веб-програмуванню в середній школі перебувають на етапі розвитку. Хоча існують певні напрацювання, вони значно поступаються за кількістю, якістю та актуальністю іншомовним аналогам. Існує гостра потреба у створенні якісного, сучасного, методично-обґрунтованого україномовного контенту, який би відповідав освітнім стандартам України та потребам учнів. Вирішення окреслених проблем сприятиме підвищенню якості технологічної освіти, розвитку національного освітнього простору та кращій підготовці молоді до викликів цифрового майбутнього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ключова та предметна ІКТ-компетентності навчального курсу [Електронний ресурс] : навчальний матеріал // Офіційна освітня платформа «Edera.gitbook.io». – Режим доступу: https://edera.gitbook.io/ed-era-book-mon-informatics-new/vstup/poyasnuvalna_zapyska/ikt-kompetentnist. – Назва з екрану. – (Дата перегляду 15.02.2020).
2. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)
3. Рамський Ю.С., Твердохліб І.А., Ящик О.Б., Рамський А.Ю. Використання відкритих онлайн курсів в умовах змішаного навчання майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Інформаційні технології і засоби навчання, 84(4), 138–157. 2021. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v84i4.4431>
4. Речич Н. В. Інформатика: веб-технології (вибірковий модуль для 10-11 класів, рівень стандарту). Харків: В-во «Ранок». 2020. 164 с.
5. Яцько О. Аналіз навчання вибіркового модуля «Веб-технології» у 10-11 класах ЗЗСО. Освіта. Інноватика. Практика. 2023. Том 11. No 3. С. 52-59